

විල්පොල රාහුල හිමි

හිතසූත්තේ කුල හේදය

කුලහේදයට බුද්ධි ශාසනයෙහි කිසිත් අවසරයක් නැති බැව් ඉරි හඳු මෙන් ප්‍රභව සත්‍යයකි. නොහිතිය හැකි හරම් දීර්ඝ කාලයක පටන් දැමූව බලපැවැත් වූ කුලහේදය මුදුරුපාභාන වහන්සේ පැයට පැයගෙන දුටුවේ හරම්වත් නොසැලකූ සේක. බුන්මහා, ක්ෂත්‍රිය, වෛශ්‍ය, ශුද්‍ර යන සියල්ලෙන් මහණා කොට, කිසිත් වෙනස් කිරීමට එකට පිවිස වන්නට, එකට කැම බිමි, ඉඳුම් හිටුම් කරන්නට සැලැස්වූ සේක. රජතන නුවර සුනීත නම් වන්ධාලයා (රෝධියා, පංචමයා) වැසිකිළි සහ කැලි කපල කුඳව කරන්නෙක් විය. පිඬු සිතා වඩින මුදුරුපාභාන වහන්සේට දිනක් මතු මුණු ගැසුණේය. උන්වහන්සේ මේ අභියෝගයට පහත් යැයි සම්මත වන්ධාලයා විතාරයට කැඳවාගෙන ගොස් මහණ කළ සේක. මුදුරුපාභානගේ විනයාධරයන්ගෙන් අනුස්ථානයෙහි සිටි උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ කෙසේ රැවුල් කපන පණිකිටියක් විය. සර්වඥ ශාසනය පිහිටා තිබෙන බලසම්පන්න ස්භමිභයන්ගෙන් එකක් නම් ජාතිහේදය හෝ කුල හේදය නැති කළේය. ඉති දැනුණු ගැම අවස්ථාවකම ශාස්තෘන් වහන්සේ කුල හේදයට විරුද්ධව සටන් කළ සේක. උන්වහන්සේගේ පීචනයෙන් විශාල කොටසක් මේ වෙනුවෙන් ගත කරන ලදී. කුලහේදයට විරුද්ධව පවත්වන ලද දේශනාවේ ත්‍රිපිටකයෙහි හැම තැනම පාහේ දක්නා ලැබෙත්.

ධර්මය සහ යථාර්ථය 2

අන්ධයන් සේ මිථ්‍යාව පසුපස දුවන බෞද්ධයන්ටයි.

එහෙත් ශාස්තෘන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝයා හැටියට අද ලක්දිව පෙනී සිටින හිතසූත්ත අතර කුලහේදය, හිතියන් අතර බෙණීම, නැතහොත් ඊටත් වඩා බලසම්පන්නව ක්‍රියාකරන බැව් කියන්නට වීම සැබවින්ම ඉතා කණගාටුදායක සිද්ධියකි. සියම් අමරපුර, රාමඤ්ඤ යන කුන් නිකායේම කුලහේදය පවත්නා වන අලුතෙන් සොයා ගන්නා ලද්දක් නොවේ. අමරපුර, රාමඤ්ඤ දෙතිකායෙහි වාරිත්‍රයක් හැටියට කුලහේදය නැතත්, බොහෝ තැන්වල පන්සලක් පාසා කුලහේදය පවත්නා බැව් නොරහසකි. හොළුම නගරයේ අමරපුර නිකායට අයත් ගම පන්සලක්ම පාහේ විශේෂයෙන් යම් කිසි කුලයක හිතසූත්ත වෙනුවෙන් ඒ කුලයට අයත් දායකයන් විසින්ම ගොඩනගන ලද්දකි. මෙය බොහෝ දෙනා දන්නා සත්‍යයකි. එක එක කුලයට එක එක පන්සල බැගින් පැන නැගීමේ හයානක සිරිත ගැම පළාත්වලම පැතිර යනු දක්ම මහත් කණගාටුවකි. අමරපුර, රාමඤ්ඤ දෙනා කායෙහි මහණා උපසම්පදා කිරීමේදී වාරිත්‍රයක් හැටියට ප්‍රසිද්ධ කුල හේදය නොපවත්වන බව, අනන්තරකව නම් එහිදී කුලහේදය නොඅඩුව ක්‍රියා කරයි.

මෙහිදී මට විශේෂයෙන් වුවමනා කරන්නේ, උන්වහන්සේගෙන් අවසරය පිට, සියම් නිකායේ ශාසනික වාරිත්‍රයක් හැටියට පවත්වන කුලහේදය සම්බන්ධයෙන් කතා කිරීමයි. ගොඩගම කුලයට අයත් නොවූ ඊට වඩා පහත් යයි අපුතූ ලෙස සිතන කිසියම් කුලයක අයට මහන උපසම්පදාව නොදීම සියම් නිකායේ පරම්පරාගත ශාසනික වාරිත්‍රයක් හැටියට පවත්වනු ලැබේ. කිසිකලක ලෝකයේ කුලහේදය සහමුලින් නැති කළ නැකැයි මම නොසිතමි. එහෙත් මුදුරුපාභානවහන්සේ වැනි ශ්‍රේෂ්ඨ ශාස්තෘවරයකුගේ ශාසනයෙහි වාරිත්‍රයක් හැටියට කුලහේදය පැවැත්වීම සැබවින්ම ඉරිසිය නොහෙන බරපතල පාපයකි. මේ සිරිත බුද්ධ ශාසනයට කරන බලවත් අපහාසයකි. මුදුරුපාභාන වහන්සේගේ ධර්මයට පයින් ගැසීමකි. සියම් නිකායේ මහ තෙරුන් වහන්සේලා ශාසන ශ්‍රී භාරධාරීන් හැටියට අහසකාරව කතා කරති. එහෙත් අත්ත වශයෙන් උන්වහන්සේලා මේ අශාසනික, අවාසනාවන්ත වාරිත්‍රය පැවැත්වීම නිසා බුද්ධ

ශාසනය නැවැති ගොඩනැගීමේදී විශාල කොටසක් සහමුලින් බිඳ හෙළන බැව් මම යටහත්ව, අවංකව කියමි. උන්වහන්සේලා බුද්ධ ශාසනය නැති කරමින් එය රකින්නන් හැටියට පෙනී සිටින බැව් ප්‍රසිද්ධියේ කියන්නට වීම මගේ සිතට ලොකු වේදනාවකි. මට කතාවක් සිහිවෙයි. එක්තරා කවිකයෙක් විනය පිළිබඳ විස්තරයක් කරමින්, වින රටේ මිනිසුන් ඉතා දුකයේ පිටවන්න බවත්, සමහර විට අතැම දුප්පත් මිනිසුන් පිහිටවීම පිණිස පොහොසතුන්ගේ වුවමනාවලට මැරෙන බවත් කියයි. පිටවීමේ පිණිස මැරෙනවා කීම හොඳ නිතාවකි. එසේම සියම් නිකායේ හිතසූත්ත වහන්සේලා ද ශාසනයට අභියෝගයට විරුද්ධව වූ කුලහේදයක් ඉදිරිපත් කොට ක්‍රියාකරමින්, එයින්ම ශාසනයේ බලවත් පදනමක් බිඳහලා දමා, 'අපි ශාසනය රකිමු ය'යි නුවණැතිකින් සිතියමින් ප්‍රකාශ කරති. උන්වහන්සේලා ශාසනය නොව ගොඩගම කුලය රකින බවත්, ගොඩගම කුලයෙන් පිට අයට මහණ උපසම්පදාව නොදෙති.

මෙය සියලු රජකු විසින් නියම කරන ලද්දක් බවත්, පරම්පරාගතව පැවැත්වෙන එන සිරිතක් බවත් උන්වහන්සේලා කියති. එහෙත් අප ගරු කරන්නේ රාජාඥාවටද ? මුද්ධාඥාවටද ? මුද්ධා ධර්මය පාතා දමා, මානමඳයෙන් මත්ව මුළුමු පාධිත්පත රජකුගේ වචනයක් ගරු කිරීම, ඇදුම්ම උන්වහන්සේලාට මොන තරම් නින්දාවක්ද ? පෙර සිට පැවත එන බැව් කියා යමකිසි වැරදි සිරිතක් නොකඩවා පැවැත්වීම නිර්වචන ධර්මයකි. කාලානේක රජු දවස නිර්වචනයේ විසින් මුද්ධා ශාසනයට එක් කරන ලද දහ වස්තූන්ගෙන් එකක් නම් 'කප්පති ආවිණ්ණ කප්පෝ' යන්නයි. එනම් 'පරම්පරාවේ පැවත එන කොයි සිරිතක් නමුත් කපපා' යනුයි. මේ කුලහේදය පැවැත්වීමේ සිරිත මුදුරුපාභාන වහන්සේගේ ධර්මයට, විනයට හැම අතින්ම විරුද්ධ බැව් සියම් නිකායක උගත් හිතසූත්ත

වහන්සේලා නොදින්නේ දැනිනි. එසේ දැන දැනත් පරම්පරාවේ පැවත ආ බැවින් කඩ කිරීමට හය වෙනමත්, එහිදී උන්වහන්සේලා නිර්වචන ධර්මයක් පිළිපදින බැව් කියන්නට වීම ගැන මම උන්වහන්සේලාගෙන් සමාව අපද්දි. කුල පුත්‍රයා මහන කළ පුතු බැව් උන්වහන්සේලා කියති. ජාති කුලපුත්‍රය, ආචාර කුලපුත්‍රය කුලපුත්‍රය දෙවැදෑරුම් වෙයි. ලෝකයෙහි උසස් යැයි සම්මත කුලයක උපන් තැනැත්තෝ ජාති කුලපුත්‍රයයි. උපන් කුලය කුමක් වුවත් සහපත් හැදීමෙන් ආචාර කුලපුත්‍රයෙහි පහත් නම්, හෙතෙම මහණකමට සුදුසු නොවෙයි. උන්වහන්සේගේ පහත් කුලයක වුවද හැදීමෙන් උසස් නම්, හෙතෙම සුදුසු වෙයි. මෙසේ බලන විට ශාසනික පැවිද්ද සම්බන්ධයෙන් වර්තමාන මිස කිසිසේත් උපන් කුලය ගැන කතාවක් ඉදිරිපත් නොවෙයි.

සාමාන්‍යනිකයන් හිතසූත්ත වහන්සේලා මේ කුලහේදය පවත්වන අන්දම සිතාටට කරණයකි. උන්වහන්සේලා ගොඩගම නොවූවත් පැවිදි උපසපත් නොකරති. එහෙත් පහත් යැයි සිතන ඒ මිනිසුන්ගෙන් කැමිබිම, ඉඳුම් හිටුම් ආදී සංගුහ

ආගම් ඇදහීමේදී වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ බැතිමතුන් ප්‍රතිපත්ති ප්‍රජාවට ලැබෙන වැදගත්කම සටපත් කොට ආමිස ප්‍රජාවට ප්‍රමුඛ වැදගත්කමක් බෙදාදී තිබෙන බව දැකිය හැකිය. ඒ අලලා මීට දශක කිහිපයකට ඉහතදී ආචාර්ය වල්පොල රාහුල හිමියන් පළ කළ අදහස් කොටස් වශයෙන් පළකරනු ලබන්නේ ඒ අදහස් ඊළාට වඩා අදට වලංගුය'යි පෙනෙන නිසාය. මෙම ලිපි පෙළ ධර්මය ගැන උනන්දුවක් දැක්වන්නන්ගේ අවධානයට යොමු කරන ලෙස අපි පාඨකයන්ගෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

අනුග්‍රහය රාවම

ලබන්නටත්, මවුන් විසින් ගොඩනගන ලද පන්සල්වල සැපයේ පීචන් වන්නටත්, මවුන්ගේ රට වානනවල ගමන් කරන්නටත්, මවුන්ගේ නවත් නොඑක් දේ ලබන්නටත් කිසිත් ලැජ්ජාවක් නැතිව සතුටු වෙති. පහත් යැයි සම්මත උසස් ගෞරව වැඩිකරන්නට සිටින ගොඩගම ශ්‍රේෂ්ඨ උන්වහන්සේලා පැවිදි කරගනිති. එහෙත් ඒ ගෞරව ස්වාමියාගේ ළමයා පැවිදි කිරීම නොහිසි වැඩක් හැටියට පැහැර හරිති.

කුලහේදය සියලුයන්ගේ දියුණුවට බලවත් බාධාවක් වී තිබේ. සියලුයන් අතර කුලහේදය හඟවූවරු කරන්නන් හිතසූත්ත වහන්සේලා බැව් නොදින්න සිතා බලන්නකුට නම් රහසක් නොවේ. අනන් කුලවල අය සියම් නිකායේ මහණ නොකිරීම නිසා ලක්දිව කුලහේදය දැරුණු වෙයි. ලක්දිව කුලහේදය තුනී කොට මහජනයා අතර සමගිය හා සමාදානය පිහිටුවීමේ ශ්‍රේෂ්ඨතාවය සම්පූර්ණයෙන්ම වාගේ සියම් නිකායේ මහ තෙරුන්වහන්සේලා පිට රුදු පවත්නා බැව් සැලකෙන්නට.

ලෝකයේ උගත්, ශිලාවාර, උසස් මිනිසුන් සියම් නිකායේ කුලහේදය ගැන අසා අප සිරිත පහත් තත්වය ගැන අනුමතියා කරති. සියම් නිකායේ මේ සිරිත ශිලාවාර මිනිසුන් අතර පිළිකුලයි. නින්දාවකි. මේ ප්‍රශ්නය ගැන තවදුරටත් සිතාබලන විට, සියම් නිකාය මේ කාරණය සම්බන්ධයෙන් බොද්ධ නාමයෙන් බොහෝ අතරේ සිටින බැව් කියන්නට වීම සැබවින්ම කතාගැටුණු කියමි. සියම් නිකායේ කුලහේදය නැති හිතසූත්ත වහන්සේලා බොහෝ සිරිත බැව් මෙහිදී අමතක කළ පුතු නොවේ. උන්වහන්සේලාට අපගේ හම්සකාරය හිමිය.

සියම් නිකායේ මේ අවාසනාවන්ත සිරිත මේතෙක් පවත්වා ගෙන ආ නමුත් , අනාගතයේදී එය කඩකරන්නට සිදුවන බැව් තරයේම විශ්වාස කරමි.

සියම් නිකායේ මේ කුලහේදය පවත්නා තුරු අනන් කුලයන්හි මිනිසුන්ට නිතරින්ම ඒ නිකාය ආශ්‍රය කළ නොහැකිය. මේ පාපයෙන් තුරන් වන තුරු සියලුයන් අතර අවංක, ස්ථිර සමගියක් බලාපොරොත්තු වීම උගතටයි. අතාරව වූ අශාසනික වූ මේ හයානක පාපය මුලිගුපුට දමන්නට ශාසනානිවාද්ධිකාමී, ශ්‍රද්ධාවන්ත, සන්පුරුෂ හිති පැවිදි උතුමන් වහනවා ඉදිරිපත් වී ක්‍රියා කළ යුතුය.

මතුසම්බන්ධයි